

Preek over Romeinen 7:14
Dr. H.F.Kohlbrugge.

Inleiding.

Door de hele H. Schrift heen wordt door de Evangelieprediking Gods Wet in haar onwrikbaarheid bevestigd. In het Nieuwe Verbond is haar openbaarmaking evenwel zoveel te geestelijker, omdat de schaduwen verdwenen zijn, en het tegenbeeld en het wezen van hetgeen er te doen was, zonder het deksel van Mozes, er nu bij staan. Dat de Wet heilig is, en rechtvaardig, en goed, dat wordt thans eerst duidelijk openbaar, nadat Hij, Die de Wet op Sinai gegeven had, haar ook Zelf vervulde, en daardoor de Zijnen vrijmaakte van de Wet. (Rom.7:6) En toch laat Christus ook nu onder het Nieuwe Verbond de Wet prediken, en in haar volle geestelijkheid onthullen:

* * Opdat nadat Hij is gekomen en gepredikt, er niemand zijn zal, die op de dag des oordeels iets zal hebben, om zichzelf te verontschuldigen. En met betrekking hiertoe staat er geschreven: "Hoe zullen wij ontvlieden, indien wij op zo grote zaligheid geen acht nemen?" (Hebr.2:3; 12:25) en wederom: "Heden, indien gij Zijn stem horen zult, zo verhardt uw harten niet!" (Hebr.3:7,8) en wederom: "Jeruzalem! Jeruzalem! gij, die de Profeten doodt, hoe menigmaal heb Ik uw kinderen willen bijeenvergaderen... en gij hebt niet gewild!" (Matth.23:37,38)

* * Opdat alle praatchristenen en vrome huichelaars met hun farizeese trots, alsof zij iets meer zijn dan anderen in het Koninkrijk Gods, of alsof zij zich met hun deugdelijkheden bij Christus verdienstelijk maken, - de mond gestopt zal worden, (zoals ook de mond van alle vlees); en opdat de hoge heiligen, die op hun werken roemen, te schande gemaakt worden, (omdat zij zeggen, dat zij niet op hun werken roemen). Tegen hen wordt gezegd: "Voorwaar zeg Ik u: voor zoveel gij dit een van deze minsten niet gedaan hebt, zo hebt gij het Mij ook niet gedaan"; en deze zullen gaan in de eeuwige pijn (Matth.25:40,45), en: "Strijdt, om in te gaan door de enge poort, want velen, zeg Ik u, zullen zoeken in te gaan, en zullen niet kunnen" (Luk.13:24). Het is de brief van de apostel Jakobus, die dezulken voornamelijk aantast.

* * Opdat aan deze en die de bedekselen van schande en het masker van godzaligheid van het gezicht geworpen zullen worden, die - terwijl hij, ja, naar waarheid beweert: "De christen is niet meer onder de Wet, maar onder de genade, en heeft een eeuwige vrijheid van de Wet en een volmaakte gerechtigheid en heiligheid in Christus", - met stijve nek en trots en overmoedig, zijn grond makend van zijn weg en van de leer der eeuwige verkiezing, daarop los zondigt, en, als had hij geen kwaad gedaan, naar het vlees wandelt in zijn onreine lust, - of die de schuld werpt op zijn oude mens, of op zijn onmacht, of op God, of op de Wet, of op zijn boos hart, of op zijn lichaam, of op de duivel, of op zijn naaste, of op de noodzakelijkheid, of op zijn diep bederf, en van de genade en van de lieve Heere Christus een pijnstillend middel maakt, om het ogenblikkelijk ontwaakte geweten tot gerustheid te brengen, in plaats van te belijden: "Ik, ik, ik heb tegen U alleen gezondigd, en gedaan dat kwaad is voor Uw ogen, en veroordeel mijzelf"; - of die (zich op zijn eeuwige verkiezing beroemend) de wedergeboorte, de inwoning des Heiligen Geestes en de opstanding des vleses loochent, - of die het geschreven Woord veracht, en daaronder niet bukt, maar zich trots daarover verheft, het Woord wringt en draait zoals hij het graag had, terwijl men zou moeten beven en rillen voor Gods Woord, en de heiligheid van 's Heeren Wet en de gerechtigheid Gods ten koste van en met veroordeling van zichzelf erkennen, met de klacht van een verbroken geest: "Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen van het lichaam dezès doods ?" dankende nochtans God door Jezus Christus, onze Heere; - of die, terwijl hij muggen uitzuigt en kamelen opslikt, terwijl hij Christus verloochent om een handvol genieting van het ongeloof, niet die heiliging najaagt, zonder welke niemand de Heere zien zal; zoals geschreven staat in de 50 Psalm: "Maar tot de goddeloze zegt God: Wat hebt gij Mijn inzettingen te vertellen, en neemt Mijn verbond in uw mond, daar gij toch de kastijding haat, en Mijn woorden achter u heen werpt; als gij een dief ziet, zo loopt gij met hem en uw deel is met de overspelers, uw mond slaat gij in het

kwade en uw tong koppelt bedrog. Gij zit, gij spreekt tegen uw broeder, - en tegen de zoon van uw moeder geeft gij lastering uit. Deze dingen doet gij, en Ik zwijg; gij meent ten enenmaal, dat ben gelijk gij? Ik zal u straffen, en zal het u stuk voor stuk voor ogen leggen. - Verstaat dit toch, gij vergeters van God, opdat Ik niet verscheure, zo dat niemand redden zal. - Wie dankoffert, die eert Mij, en dat is de weg, dat Ik hem het heil Gods doe zien". Daarom heet het: "Dwaalt niet, God laat Zich niet bespotten; zo wat de mens zaait, dat zal hij ook maaien. Wie in zijn eigen vlees zaait, die zal van het vlees verderfenis maaien". "Vermaant elkander alle dagen, zolang het heden genaamd wordt, opdat niet iemand uit u verhard worde door bedrog der zonde." (Hebr.3:11) "Dat niet iemand zij een hoereerder of een onheilige, gelijk Ezau, die om een spijs het recht van zijn eerstgeboorte weggaf, want hij vond daarna geen plaats des berouws, hoewel hij haar met tranen zocht." (Hebr.12:14-17; vergel. 2 Cor.7:1; 2 Petr.3:11; Tit.1:10-16) "Want indien die, die door de kennis van onze Heere en Zaligmaker Jezus Christus de besmettingen der wereld ontvloden zijn, in dezelve weder ingewikkeld en van dezelve overwonnen worden, zo is met hen het laatste erger geworden dan het eerste." (2 Petr.2:20; vergel. Hebr.3:12; 1 Cor.10:9; Hebr.6:4-7; 10:26,27)

* * Opdat er tegen allen, (die net doen alsof zij christenen zijn, omdat zij gedoopt zijn en tot lidmaten aangenomen, of omdat zij aan het Avondmaal gaan, en het hunne opofferen, opdat het Koninkrijk van God uitgebreid zal worden, en die zich alzo op Gods liefde verlaten, met hun bekering van de grove tot de fijne wereld, van de duivel tot zeven duivels, van de wellust tot de kloosterheiligheid, van de dansvloer tot de trappen van de preekstoel en tot de wereld van tractaten, beoefeningsleringen, moraalstelsels, overdenkende christelijkheid en allerlei eigenwillige geestelijkheid, of van het liberalisme tot de mis, tot het anti-christendom van het westelijk Europa, of tot des Heeren oude altaren, maar waarop men zijn eigen zonnebeelden heeft opgericht), het getuigenis afgelegd zal worden, dat zij naakt zijn (dat zij Christus niet hebben aangetrokken), en dat zij bij al hun christelijke werkzaamheid en liefde dood in zonden en vervreemd van het leven des Geestes uit God in Christus Jezus zijn. (1 Cor.13:1-13; 1 Joh.3:9) En opdat dezulke onder hen, die onder het zegel der verkiesing liggen, uit hun paradijs van christelijk doen en laten en geestdrijfverij, en de mening het-goed-te-hebben en er-goed-voor-te-staan, worden uitgedreven, en van de zandgrond van hun eigen lopen en willen af en naar de rotssteen Christus gejaagd worden. (Gal.3:19 en 24; Rom.3:20; 2 Cor.3:6) Daarom wordt gezegd: "Waakt op, gij, die slaapt, en staat op uit de doden, en de Christus zal over u lichten!" (Ef.5:14) "Onderzoekt uzelf, of gij in den geloove zijt, beproeft uzelf." (2 Cor.13:5) "Wie de Geest van Christus niet heeft, die is de Zijne niet". (Rom.8:5) En hier is de Wet een woord van macht, hetwelk doodt, maar de Geest maakt levend.

* * Opdat een arme zondaar, die zijn zonden met een treurend gemoed erkent, zijn onmacht recht levendig zal gevoelen (Rom.7:5), en opdat hij, terwijl tot hem gezegd wordt: "Bekeer u, en geloof het Evangelie, laat u met God verzoenen", zal gaan bidden: "Bekeer Gij mij, zo zal ik bekeerd zijn! leer Gij mij, wat geloven is, - wees mij genadig en ontferm U over mij, geef mij handen, dat ik het aan zal nemen, kom Gij in mij, dan heb ik U! hier hebt Gij mij, leer mij Uw welbehagen, o God !" En hier is het een woord, dat de hoogten terneerdrukt, en Gods genade verheft.

* * Opdat de verootmoedigde ziel haar zaligheid geheel en al in de handen van de barmhartige God en Zaligmaker zal overgeven. En hier wordt zij, wanneer gezegd wordt: "Werkt uws zelfs zaligheid (zowel als elkaars) met vrez en beven", zo teder en liefelijk getroost met hetgeen er volgt: "Want het is God, Die in u werkt beide het willen en het doen naar het welbehagen". En opdat een aangevochten en menigvuldig geplaagde ziel in Christus zich zal verbergen, om door Hem en in Zijn macht bewaard te worden door het geloof tot de zaligheid, terwijl tot haar gezegd wordt: "Volhardt in het goede. Wie volhardt tot het einde, die zal zalig worden".

* * Eindelijk: de Wet wordt gepredikt, opdat wij allen, voor zoveel wij in één Geest: "Abba!" roepen, geheel vervuld worden met dankzegging en aanbidding, terwijl wij het inzien en het ondervinden, hoe Christus, Die het einde der Wet is (tot rechtvaardigheid voor een iegelijk, die gelooft), de Wet zelf heeft vervuld, en ook als zodanig het recht der Wet in ons vervult (Rom.8:4), dat, terwijl wij in onszelf hoe langer hoe meer zonde en ellende gewaarworden, en onszelf

aanklagen als verdervers van onze jeugd af aan, - desnietteenstaande de Vader ons in Christus Jezus, Zijn Zoon, voor Zijn lieve, dierbare kinderen houdt, en ons in Hem aanziet als geheel en al rechtvaardig, heilig, rein en volkomen, zonder vlek of rimpel, - zó aanziet, als hadden wij nooit enige zonde gedaan of gehad voor zoveel wij zulke weldaad met een gelovig hart aannemen. En zo zegge dan een ieder van ons vrijmoedig, uit kracht van de waarheid Gods en van het getuigenis des H. Geestes in ons: "Ik ben heilig en rechtvaardig", - ofschoon ons geweten ons aanklaagt, dat wij zonder ophouden tot alle boosheid geneigd zijn.

Dit laatste klinkt menigeen vreemd in de oren, want hij wil graag heilig en vroom zijn, en iets van die heiligheid in zich gewaarworden, dan kon hij, zoals hij meent, het weten, of hij deel aan Christus had. Omdat hij echter zo veel zonden in zich blijft zien, gelooft hij voor de Heiland van arme zondaren te onrein en te onwaardig en te vleselijk en te veel onder de zonde verkocht te zijn, dan dat de heilige en rechtvaardige God met Zijn grote genade tot zulk een ellendige Zich zou neerlaten, of hij vreest, dat hij nog eens de hel weer in de kaken zal vallen. - Er zijn er zodanigen, die dag aan dag in de waan verkeren, dat zij toch hun zandkorrels bijelkaar dienden te dragen, om de berg van hun heiligheid hoog op te stapelen, - maar de ene dag voor, de andere na blaast de stormvlaag van de zonden deze zandkorrels weer weg, en dan zitten zij in een hoek, en wenen, en beginnen weer van voren aan, en geven het niet op, totdat het hun mocht gelukken. En zodanigen zijn de meesten van ons, want de eigengerechtigheid zit diep, zeer diep, en de oude monnik weet van geen sterven, zolang als wij leven.

Daarom hebben wij ons voorgesteld, onder de leiding van de Geest van God, Die de harten en nieren beproeft, in alle oprechtheid te beschouwen: het bestaan van de door het bloed van Christus gerechtvaardigde en geheiligde, en van alle zonden afgewassen christen.

Tekst: Romeinen 7:14.

Want wij weten, dat de Wet geestelijk is; maar ik ben vleselijk, verkocht onder de zonde.

Wanneer wij letten op het verband van dit vers met het voorafgaande, dan is het volgende daaruit duidelijk. Wij moeten eens voor altijd óf door verdienste, óf door genade leven, door de gehele Wet, óf geheel door Christus; wij moeten het geheel met onze vroomheid en werken, of geheel met Christus houden; onder wie wij staan, diens eigendom zijn wij geheel; het betaamt ons, dat wij de een of de ander toebehoren, anders zijn wij ontrouw. - Houdt een echtgenote het met een ander man, terwijl haar eigen man leeft, dan is zij een overspeelster; is haar man gestorven, dan is zij het niet, als zij een tweede man trouwt. Zo zijn wij dan ook overspelers, als wij menen, dat wij voor een deel door onze vroomheid, en voor een ander deel door Christus zouden kunnen leven. Maar daarvoor zullen wij het houden, dat de Wet ons een lijk is, hetwelk wij rechtmatig begraven hebben, en dat wij der Wet ook een lijk geworden zijn, aangezien zij ons ten dood geworden is; dat wij niets meer met dezelve uit te staan of te doen hebben, *nadat wij van Christus geworden zijn*, Die, opgewekt van de doden, ons met Zich omhoog in het eeuwige leven in triomf heeft binnengebracht, en ons voor altijd van de Wet vrijgemaakt en verlost heeft. Onze eerste man (de Wet) was wel goed, maar wij konden niet lang bij hem huishouden, want wij leerden hem nauwelijks kennen, of hij verbood ons alles, en kondigde ons vloek en dood aan, voor zoveel wij niet een volkomen gehoorzaamheid tot stand brachten. Toen werd er in ons allerlei begeerte gaande naar dat alles, wat ons ontzegd was. De Wet strafte dit als zonde; toen werd de zonde, die dit straffen niet kon hebben, bovenmate erg en zondigende. De Wet, - waarbij wij hadden kunnen leven, indien wij niet begeerd hadden, - hield woord, vervloekte en verdoemde ons; daarop nam ook de zonde een begin met tegen ons te razen, woedde hevig in ons, en bediende zich toen van de eerste man, de Wet, - die op zichzelf goed was, - om ons dood te slaan. Daar lagen wij dan dood voor de huisdeur van de Wet; - ziet! toen kwam er een Ander voorbij, - Die maakte ons levend, reinigde ons van ons bloed, en nam ons met Zich mee in Zijn Huis, om daarin eeuwig te wonen. Zo zijn wij nu met een andere Man getrouwd, Die ons niets weigert, maar alles geeft; en wat van de vorige man was, - hetzij dan vroomheid, of heiligheid, of

wat er ook tot de Wet behoort, - kunnen wij thans evenmin gebruiken als volwassenen hun kinderschoenen. Toch blijft de vorige man op zichzelf goed, en hij had er recht toe, dat hij al onze begeerte ontzegde, omdat onze eerst-ouders ons onder die voorwaarde, waarmee wij, evenals zij, getoond hebben in te stemmen, hadden uitgehuwelijkt. Maar noch wij, noch onze eerst-ouders zijn deze voorwaarde nagekomen. De zonde kwam er tussen, en - zegt Paulus nu verder, - "de zonde, opdat zij openbaar zou worden, hoe zij zonde is, heeft zij mij door het goede de dood gewerkt, opdat de zonde bovenmate zondigende werd door het gebod". En hierop laat hij volgen: "Want wij weten dat de Wet geestelijk is, maar ik ben vleselijk, verkocht onder de zonde."

Deze drie gezegden:

- I. Want wij weten, dat de Wet geestelijk is,
- II. Maar ik ben vleselijk,
- III. Verkocht onder de zonde, leveren vanzelf aan onze aandacht even zoveel rustpunten op.

I.

"Want wij weten dat de Wet geestelijk is"..

Zo spreekt de apostel; en hiermee doet hij het des te meer uitkomen, hoe de zonde bovenmate zondigende wordt door het gebod. Want de Wet handhaaft niet alleen de uiterlijke letter, maar staat ook, zonder toegeven, op elke tittel en jota, zoals zij geestelijk begrepen en toegepast wil worden. Zij wil niet alleen uiterlijke werken, uiterlijke gerechtigheid en heiligheid, zoals dat in burgerlijke handel en wandel vanzelf spreekt; - zij wil niet alleen, dat wij met de daad niet echtbreken, moorden en stelen; - zij eist niet alleen, dat wij dit of dat niet doen of vermijden; - zij vordert niet alleen heiligheid van handen, van voeten, van ogen en van de gehele mens, ja, zij verbiedt niet alleen de begeerte, maar zij beveelt en voert het opperbevel met een ijzere staf, en dreigt verschrikkelijk: gij zult - gij zult niet - Zij wil boven alles, dat wij uit eigen vrije wil en met eigen krachten snel en vastberaden alles zo volbrengen, als zij het een of het ander ons oplegt. Zij wil, dat wij haar gedurig naar de ogen en op de handen zien, en ons ijlings daarheen begeven, waar zij haar gebiedende wenken heen laat gaan; dat wij alles, wat zij begeert, uit de grond van ons hart, met lust, voorkomendheid, vriendelijkheid en liefde ten uitvoer brengen. - Zij wil, dat wij God, als de levende God, hartelijk vertrouwen, in Hem geloven, Hem liefhebben, boven alles eren en vrezen, en dat wij met heel ons gemoed Hem gehoorzamen uit enkel eerbied en dankbaarheid; - dat wij geheel en al heilig en rechtvaardig naar verstand en wil voor Zijn aangezicht wandelen, zonder morren, zonder tegenspraak; - dat wij al het boze van harte schuwen en onze naaste, en was het ook onze vijand, innig liefhebben, en kuis, eerlijk en vroom met hem leven. In één woord, zij wil dat wij zó heilig zijn, als onze eerst-ouders vóór de val het waren, en zó volkomen, als onze Vader in de hemel volkomen is! (Matth. 5:48) Zo voegt het ons de Wet aan te zien, en haar volkomen te houden, tot haar laatste tittel en jota toe, en dat geheel ons leven door, zonder ophouden, dag en nacht, en wij mogen er niet van afwijken, noch ter rechter-, noch ter linkerhand, en moeten op deze wijze met de Wet in- en uitwendig zó overeenkomstig zijn, dat zij niet de minste vlek of de geringste ongelijkvormigheid met haar blanke reinheid en geestelijkheid heeft aan te wijzen. Zó geestelijk is de Wet van de heilige, rechtvaardige en eeuwige God, Die een Geest is, Die alles geestelijk wil gedaan hebben en een blijvend werk vordert, Zelf gegeven, en in stenen tafelen gegraveerd, en Hij heeft die Wet geschreven in onze harten en ons geweten. En diegene ligt onder de geestelijke dood, die de Wet niet geestelijk doet en niet in alles blijft, wat zij geestelijk wil. "Dat weten wij", zegt de Apostel, "dat weten allen, die de Wet weten, en wij moeten daarin leven, of daaraan sterven."

Maar, waartoe laat Paulus dit hier zo uitkomen, daar hij reeds van te voren gezegd had, dat de gelovigen aan de Wet gedood zijn?- Waarlijk, opdat het ons openbaar en al duidelijker gemaakt zal worden, dat wij tot de Wet, haar werken, haar heiligheid en vroomheid totaal ongeschikt zijn, en er de handen van moeten aflaten, opdat wij, daarvan overtuigd, gedrongen worden, om onze hoop alleen op Christus te stellen, aangezien wij onvermijdelijk tot vertwijfeling

komen, als wij met de Wet en haar werken omgaan (Gal.3:10; 1 Cor.16:22), omdat de zonde, welke in ons is, daardoor bovenmate zondigende wordt, en ons geheel onder de voet werpt, hoe meer wij geloven, haar door het gebod te kunnen doden; - ja, zij zal ons te water, of in de strik van het ongeloof, van de vermetelheid, of van de wanhoop, en naar de strop jagen, voor zoveel wij niet al onze heiligingsstelsels naar buiten en overboord werpen, opdat het schip alleen op vrije genade zal drijven. - "Zullen wij dan niets overhouden?" - Hoe, hebt gij dan wat? Gij hebt niets, en wat gij hebt is zonde, welke geduriger bovenmate zondigende wordt door het gebod. - "Zullen wij dan niets doen?" - Gij kunt niets dan zondigen (Rom.7:18; Rom.3:12), en hoe meer het "doen", en al was het ook slechts "een luttel doen", nog wat bij u geldt, zo veel te erger maakt gij het. - "Wij moeten er toch naar staan, dat wij niet zo onrein voor God verschijnen, de zonde dient toch gedood te worden, wij willen tenminste dit en dat vermijden!" - Gij kunt niets willen, de zonde wordt u gedurig te machtig, en gij bezwijmt in uw krachteloosheid. - Heden niet bereid, - morgen nog minder bereid, de zonde zal u bedriegen; heden niet heilig, na een jaar nog onheiliger; heden onwaardig, na tien en dertig jaren nog onwaardiger. - "Wat moet ik dan doen?" - Werp uw heiligingskrukken weg, ver van u weg! gij komt er de berg Zion niet mee op. (Ps.24) Ruk die lompen af, waarmee gij uw wonden bedekt houdt, en toon u aan Hem, Die heilig en rechtvaardig is, zóals gij zijt! Laat al het uwe los, hier aan zichzelf te wanhopen is zaligheid. Geef Gode recht en veroordeel uzelf voor God! en gij doet, wat God wil, dat gedaan moet worden, - en wacht reikhalzend op Zijn genade, die u aangebracht is in Christus, Zijn Zoon: - die toch wordt zijn geloof tot gerechtigheid gerekend, die niet werkt, maar in Hem gelooft, Die de goddeloze rechtvaardigt (Rom.4:5). Hoort gij, wat de Schrift zegt? "Die".. niet diegenen, welke in de liefde staan, niet heiligen, rechtvaardigen en vromen, - neen, neen! maar de goddeloze rechtvaardigt." - O, bidt, dat de Vader van onze Heere Jezus Christus u de hand des geloofs geven zal, en gij zult de schat deelachtig zijn, die voor eeuwig rijk maakt, en de Zon der gerechtigheid zult gij zien doorbreken in uw harten, en in Haar stralen zult gij u verheugen en vrolijk zingen:

Uw bloed en Uw gerechtigheên, -
Die zijn mijn bruidskleed, anders geen,
Daarin zal 'k voor Gods troon bestaan,
Als aard' en heem'len mij ontgaan.

"Wij weten, dat de Wet geestelijk is", zegt Paulus, en daarmee dringt en drijft hij, ja, wel hard, maar lokt toch ook zo liefelijk; drijft de ziel uit de Wet, uit haar werken, uit alle middelen om heilig en vroom te worden, uit alle pogingen om de zonde uit zichzelf te doden en kwijt te worden, uit, - opdat zij zo op de tederste wijze tot Christus getrokken zal worden, om alleen in Hem te worden gevonden, als bij een ander Man, Die er alleen verstand van heeft, met Wet, zonde, duivel en dood om te gaan, maar in Wiens Huis een volkomen vrijheid van Wet, zonde en dood vaststaat en heerst, en louter genade, vrede, blijdschap, gerechtigheid en eeuwig leven luisterrijk heerschappij voert. En opdat er een einde zal zijn aan alle bedenking, spreekt Paulus van zichzelf: "Ik, ik Paulus, die tot in de derde hemel opgetrokken ben geweest, en daar onuitsprekelijke woorden gehoord heb, ik, die mij beroem en juich in de gerechtigheid van Christus en tegen de hel mag invoeren: Wie wil verdoemen? en die, alle duivels en zonden ten spijt, Wet en oordeel ten spijt, opspring in mijn God en overluid mijn zekerheid uitroep: dat niets ons kan scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onze Heere, en die, als zodanig, zonde, Wet, wereld en mijzelf geheel afgestorven ben: ik deel het u mee, niet hoe ik vroeger was, nee, maar hoe ik ben: "Ik ben vleselijk!"

II.

"Ik ben vleselijk!" Dat is juist de oorzaak, waarom ik bij de Wet niet in huis blijven, bij de Wet niet leven kan, - want de Wet is geestelijk, maar ik ben vleselijk. Wanneer ik ook voor de helft vleselijk en voor de andere helft geestelijk was, wij zouden toch niet in vrede met elkaar

kunnen leven, omdat ik altijd het werk der Wet niet verder dan tot de helft brengen zou, en hiermee was ik nog des te minder geholpen, want het zou vergeefse arbeid zijn, waarvoor ik dan toch nog geen dank behalen zou, omdat de Wet, ondanks dit alles, geestelijk het oordeel zou vellen, en in alle opzichten op een volkomen werk zou blijven aanhouden. Want de Wet is geheel geestelijk, en wil met zulk een geestelijk hart bemind worden, en met lust en met de daad gehoorzaamd zijn; zij wil haar werk uit geheel vrije aansporing en volkomen toegenegenheid, inwendig en uitwendig, verricht hebben, zoals zij geestelijk is en geestelijk over ons doen uitspraak doet. Ik ben daarentegen geheel, met mijn gehele mens, met lijf en ziel, met verstand en wil, met al mijn zinnen en leden - vleeselijk, zoals ik inwendig en uitwendig leef, geheel uit vlees geboren, uit zondig zaad geteeld, en in zonden ontvangen; vandaar is het gedichtsel en het trachten van mijn hart boos van mijn jeugd aan, en het houdt niet op; vandaar ben ik een onreine uit onreinen, en is de bodem van mijn hart enkel zonde, ja alles, wat in en aan mij zich roert en beweegt, tegelijk met al mijn krachten, begeerten, lusten, neigingen, - mijn gehele bestaan is zonde, en alle indrukken, die ik van buitenaf in mij ontvang, worden tot zonde, of de zonde gaat en hangt en kleeft zich er aan vast. Zo zijn ook al mijn gewaande gerechtigheden een met bloed bezoedeld, wegwerpelijk stuk doek, en er woont in mij niets goeds, nee, maar alle werken van het vlees doorkruisen zich in mij, en - ik doe, wat ik ook doe, of laat, wat ik ook laat, - ik zondig en ben vleeselijk, en wanneer ik het ook niet wil, dan zondig ik toch, en wanneer ik het ook nog zozeer haat, dan zondig ik evenwel; zo leeft, en woont, en roert zich, en werkt in mij de zonde, en kleeft het boze mij overal aan.

"Ik ben vleeselijk." - Merkt op hetgeen wij lezen. - Paulus, deze brief schrijvend, zegt niet: Vroeger was ik, - nee, maar: Ik ben vleeselijk. En voorzeker, dat het waarheid is, dat die éne zonde, die wij van onze eerst-ouders hebben geërfd, niet slechts bij hen, die de duivel blijven toebehoren, - nee, maar ook bij de kinderen des lichts, een poel is en een gifstookster en een peilloze bron van alle gruwel, - dat zien wij ook vaak bij andere heiligen en gelovigen. - Daar zien wij moord en echtbreuk bij David (2 Sam.11), hoererij bij Juda en Thamar (Gen.38), onreinheid en ontucht bij Simson (Richt.16), en bij Lot, na uit Sodom gered te zijn (Gen.19), afgoderij bij Salomo (1 Kon.11), hoogmoed bij Hiskia (Jes.39), dronkenschap bij Noach (Gen.9, Efez.5:18), verbittering en tweedracht tussen Paulus en Barnabas (Hand.15:39), huichelarij bij Petrus (Gal.2:13); onder de eerste christenen hoererij, onreinheid, schandelijke brand, boze begeerte, gierigheid, leugen en dieverij (Col.3:5; Efez.4:25,28; Efez.5:3-5; 1Thess.4:2-8) en bij de apostelen ontrouw aan hun Heiland (Matth.26:56); eindelijk, de bron van alle vleeselijke werken, de hoofdzonde van alle zonden: - ongeloof bij Mozes (Num.20:10-12) en bij al de apostelen (Mark.16:11-14); en bij Elia (1 Kon.19:4), Job (Job 3), Jeremia (Jer.15:10 en 20:14) en Jona mismoedigheid over de leidingen Gods! Waar zouden wij beginnen, - waar eindigen ?

Ik ben vleeselijk, dat hebben alle heiligen moeten voelen; dat zegt ook de apostel Paulus: "Wij weten dat de Wet geestelijk is, *maar ik ben vleeselijk !*" Maar daarmee brengt de apostel zichzelf in de engte, hoe zal hij daar uitkomst vinden? Wat vindt gij? In het volgende hoofdstuk zegt hij in het 8ste Vers: "Maar die vleeselijk zijn, kunnen Gode niet behagen". - Daaruit maken wij dan dit besluit op: die vleeselijk zijn, kunnen Gode niet behagen; - Paulus zegt, dat hij vleeselijk is, dus kan Paulus Gode niet behagen.

Zonder twijfel, deze gevolgtrekking is juist, en dezelfde, die Paulus gemaakt wilde hebben. Neen, Paulus kon als Paulus Gode niet behagen, want hij was vleeselijk, en wat uit vlees geboren is, dat is vlees, dat is zondig en verdoemelijk voor God. Maar hoe kan dan Paulus Gode behagen? Niet anders, dan als een arme en ellendige, die de genade evenzo deelachtig was, als de moordenaar aan het kruis deze ontving; niet anders, dan zoals hij in God geloofde, Welke Dien, Die van geen zonde wist, voor ons tot zonde gemaakt heeft, opdat wij werden gerechtigheid Gods in Hem. Zo werpt Paulus met dit woord alle heiligen op één hoop, en verklaart hun allen, dat zij arme zondaars zijn; maar bovenal vertroost hij daarmee, met ingewanden der liefde, alle belaste en aangevochten gemoederen; en onderwijst ons, dat wij toch eens voor altijd de Wet vaarwelzeggen, en haar ons afscheid geven, aangezien wij toch nimmer bij die man het goed maken zullen, noch met hem huishouden kunnen. Want de Wet is geestelijk, uiterlijk en innerlijk,

- *Wij* daarentegen zijn in- en uitwendig vleselijk, en wij hebben in onszelf te boze nukken, om ook maar voor één ogenblik vrede met de Wet te kunnen hebben. Want wij willen haar altoos vleselijk begrepen en verstaan hebben en vleselijk namaken : de Wet daarentegen wil geheel geestelijk begrepen, en uit de grond des harten, met de daad en de waarheid gedaan en vervuld zijn, - en daartoe zijn wij niet in staat.

Dit hebben alle kinderen Gods ondervonden en ondervinden het steeds. En deze waarheid zal onomstotelijk blijven: "dat de mens gerechtvaardigd wordt uit het geloof van Christus, en niet uit het werk der Wet en dat wij, voor zoveel wij geloven, uit God in Christus Jezus zijn, Die ons van God geworden is tot wijsheid, gerechtigheid, heiligheid en verlossing". (vergelijk 1 Cor.1:30). En daarom dan, dat de Wet geestelijk is, maar wij vleselijk zijn, behoorden wij voor zoveel wij slechts enigszins Gods genade deelachtig zijn, het met alle middelen, om onszelf te rechtvaardigen en te heiligen, op te geven, en daarentegen met alle gewisse vrijmoedigheid, wat er ook tegen raast en tiert, stoutmoedig aldus te besluiten: de Zoon is zo heilig als de Vader heilig is, en even zo rechtvaardig als de Vader, - en zo vol van liefde, zo barmhartig en genadig Jezus Christus, de Heiland van zondaren, is, zo vol van liefde, zo barmhartig, zo genadig jegens arme zondaren is ook de Vader, is God, Die immers de wereld alzo liefgehad heeft, dat Hij Zijn Zoon gaf. En dat kan ik toch niet ontkennen, dat mijn Heere en Heiland Jezus Christus mijn ziel nu en dan getroost heeft; - dat had Hij niet kunnen doen, indien de Vader mij niet van te voren aan Hem gegeven had, - en Hij kan mij niet liefhebben, tenzij dat de Vader mij te voren liefgehad en mij aan Zijn Zoon gegeven heeft. Ik ben met de rechtvaardige en heilige God verzoend, - of niet; ben ik het niet, dan heeft Hij niet aan mij in genade kunnen gedenken; heeft Hij aan mij gedacht, dan is Hij verzoend. Maar geen andere bevrediging van Zijn gerechtigheid en heiligheid vindt er plaats, dan dat aan dezelve genoegdoening geschiede. Maar Christus heeft aan dezelve volkomen voldaan, daarom is nergens anders mijn rust en vrede, dan alleen door en in de gerechtigheid en heiligheid van Christus, "Die met één offerande in eeuwigheid voleind heeft allen, die geheiligd zijn."

Heb ik echter de kracht nog niet, om zo stoutmoedig in het geloof, alle twijfel ten spijt, en tegen zonde, Wet en oordeel in, te zeggen : Ja, Heere! ik erken het, dat ik de verdoemenis verdiend heb, maar tussen U en mij staat daar Jezus Christus, Uw lieve Zoon, Die mijn gerechtigheid is, en de ingewanden van Uw barmhartigheid jegens armen en ellendigen, in Zijn overgave geopenbaard, - een andere grond heb ik niet: "Christus is mijn, en ik ben Zijn", dan is mijn enige zorg, dat ik Christus zoeken zal, Christus hebben zal, en dat ik zo geheel in Zijn gerechtigheid gewikkeld zal zijn, en ik zal niet ophouden, en Hem ook niet laten gaan, voordat Hij mij zal zegenen. - Maar heb ik Hem, dan bekommer ik mij om mijn heiliging niet, neen, maar ik jaag Hem na (Filipp.3:8-14), en acht alle dingen schade te zijn voor de tegen alles overvloed hebbende kennis van Christus Jezus, mijn Heere; daarin zal mijn volmaaktheid zijn, dat ik dagelijks meer in Hem gevonden worde, niet hebbende tot mijn rechtvaardigheid die, die uit de Wet is, maar die door het geloof van Christus is, - de rechtvaardigheid uit God op het geloof. Ja, daarnaar jaag ik, dat ik meer en meer met al de heiligen mag kunnen begrijpen, welke de breedte, de lengte, de diepte en de hoogte is van de genade en de liefde Gods en van Zijn rechtvaardigheid, geopenbaard wordend in het offer van Zijn Zoon; en zo zal ik vervuld worden tot al de volheid Gods. (Ef.3:19). En hoe meer ik aldus in het licht van Zijn heiligheid en in de nabijheid van Zijn rechtvaardigheid geplaatst worden zal, des te meer krijg ik een afschuw en walg aan mijzelf; en hoe meer ik inzicht in de algenoegzaamheid van de gerechtigheid van mijn Borg ontvang, en mij in de gemeenschap met Hem ook in Zijn lijden en dood bevind, - zoveel te afschuwelijker wordt en vertoont de zonde zich aan mij, en ik ween van stille blijdschap, dat de Vader van alle barmhartigheid mij heeft wedergeboren tot een hoop, levende door de opstanding van Jezus Christus uit de doden. Want het is door deze, dat Hij plechtig verklaard heeft, dat de bezoldiging van alle zonden volkomen voldaan is, anders had immers de dood mijn Borg in het graf gehouden! - en nu reinigt de Vader Zelf Zijn planten, die Hij geplant heeft.

Welaan dan, dat wij dit woord van Paulus tot onze troost en onze versterking diep in onze harten graveren, en als een zoete heil drank innemen. De zich in Christus verblijvende apostel zegt

niet: "Ik heb in de heiliging en in het goede nu reeds tamelijk vorderingen gemaakt", - nee, maar, zijn farizeër ten spijt, en zijn bekommerd hart ten troost, schrijft hij het neer: "Wij weten, dat de Wet geestelijk is; maar ik ben vleeselijk". - En laat ons toch die waarheid, al werd het ons ook onverdragelijk, elkaar voorhouden, en daarmee alle eigen rechtvaardigheid, alle moedhervattingen van het zelf-werken en alle farizeese, pelagiaanse en mystieke heiligheid van de troon stoten. "Maar ik ben vleeselijk", zegt Paulus. - Er zijn veel christenen, die menen, dat de heiliging hun werk is, omdat zij gerechtvaardigd zijn; daarop leggen zij zich nu met alle vlijt toe. Maar, in plaats van vooruit te komen, bespeuren zij meer en meer, dat zij teruggaan, zij worden geesteloos en als een dorre boom, en het ongeloof breekt er op in, de Satan krijgt hier de handen ruim, - en nu, eer zij het nog vermoeden, wordt hun alles duister. Het verderf, dat in het hart zit, laat zich meer en meer zien, en nu komt het hen in gedachte, of zij wel ooit ware genade ontvangen hebben, en zijn nu bezig met het gehele werk Gods in hen, al is het dan niet met het gehele hart, dan toch met hun woorden, in twijfel te trekken en te verloochenen. - Heft het hoofd op van uit het stof, wat staat ge tussenbeiden!? "Ik ben vleeselijk", zegt de Apostel. Bemoei u eerst daarmee, dat gij Christus terugvindt. Die kan het alleen, ons zo in heiligheid te stellen, dat, wanneer wij belijden: "Ik ben vleeselijk en zwart", Zijn woord boven alles geldt: "Ik zie aan u geen vlek, zo liefelijk en heilig zijt gij Mij".

Begrijp het toch eens: bidden, zingen, de Bijbel en stichtelijke boeken lezen, de eenzaamheid opzoeken, naar de kerk en naar het Avondmaal gaan, zich dagelijks twee of driemaal afzonderen voor God, zich van dit of dat onthouden, het volk des Heeren opzoeken, daarna er voor alles naar te staan, dat wij God uit de grond van ons hart liefhebben en vrezen, in Hem geloven, op Hem vertrouwen, de zonde doden, tegen wereld en zonde strijden, en wat dergelijke heilige verrichtingen meer zijn, alsook zijn naaste alle liefde betonen en toedragen, niet wrevelig of korzelig zijn ten aanzien van de onzen, kuis, eerlijk, braaf en heilig in het verborgene en in het openbaar bij God en de mensen leven; niet de minste lust in onze harten laten opkomen, en Gode alles gelovig overgeven, - dit en dergelijk is alles op zichzelf werk van de Wet (Jes.55:2,3), en deze dingen moeten geestelijk bedreven en volkomen aangebracht worden en zulks van de jeugd af tot het einde van ons leven, zonder nalating, met lust, ijver en blijmoedige zin. Want de Wet is geestelijk. En nu, beproeft het: gij zijt vleeselijk!... Ja, wij zijn vleeselijk. En dat "maar", hetwelk voorafgaat, snijdt hier diep door hart en nieren heen. ja wat zijn wij? O, mijn geliefden! dat weet God, voor Wie niets verborgen was of is; wilt gij, dat wij het blootleggen, en het hart ontleden, waarin alle gruwelen huisvesten? zullen wij het naakt voor ogen stellen, wat in de diepte van ons hart zich zo verborgen vasthoudt, dat men eerder diamanten en ijzer verbreekt? - - Daar is er een, die het voornemen heeft opgevat, van nu af geheel voor God te leven, en dagelijks tot Hem te bidden, en dan zal hij tot het een of ander in staat wezen, - en ziet, er gaan dagen, ja weken om zonder een schreeuwen tot God uit de diepte. Hier is iemand, en hij meent het, die God boven alles hartelijk wil beminnen, maar - de minste begeerte! en hij heeft God uit het oog verloren; de geringste bezoeking, - en zijn vijandschap tegen God en Zijn volk breekt er op in. Ginds wil een ander zichzelf en zijn geheel belang en alles, wat hij heeft en verwacht, geheel aan God overlaten; maar de hulp blijft uit, - en hij begint zichzelf te helpen, en werkt zich zo er nog dieper onder. Maar, denkt weer een ander, God heeft mij zo vaak uitkomst gegeven, immers zult gij nu, o mijn ziel, in wat het ook zij, op Hem vertrouwen! - en toch nieuwe nood - nieuw ongeloof, herhaalde twijfel, of God het wel doen zal. Of ziet, gij waart in grote nood, en dacht: Als de Heere mij daaruit gered zal hebben, dan zal ik niet weten, wat ik Hem toebrengen zal; - Hij hielp, - waar is uw dankbaarheid? - God alleen wilt gij vrezen; maar een dit en dat, waarvan gij u afhankelijk waant, bedreigt u, - en men ruimt de plaats van de vreze Gods in voor de vreze der mensen. Gij wilt in 's Heeren Woord lezen, maar nee, - gij neemt eerst de krant in de hand. Gij wilt hier of ginds met macht getuigenis afleggen van de weg des heils, - gij bevindt u op de plaats, - en de moed zakt ineen. Iemand wil aan God denken, maar er komt iets tussen, - en wat om hem heen is, doet hem voor een geruime tijd alles behalve bezig zijn met de levende God. Of hij wil in waarachtige ootmoed voor Gods aangezicht verkeren, maar juist bij de heiligste verrichtingen vindt zijn hoogmoed voedsel. Hij wil zijn ogen voor de ijdelheid toesluiten, een

spiegel in de kamer roept hem toe: "O ijdel mens!" - Hij wil zich voorbereiden tot het gebed of tot het Heilig Avondmaal, - de minste kwetsing, die zijn eigenliefde ondergaat, werpt al zijn plannen van ingetogenheid omver. Hij wil kuis zijn, maar juist nu komt de begeerte het meest bij hem op. Hij wil niet twisten, maar vreedzaam zijn, - een strohalm, voor zijn voeten geworpen, een enkel woord, en hij bruist op. Hij heeft zijn heiligheid gebracht tot de hoogte van een berg, en opeens stoot hij haar zelf weer omver.

Zullen wij nog geheel andere dingen opnoemen? Wat wij daar zeiden, is geheel van boven afgenomen, het zit er nog anders, en al dieper. Satan en zonde, begeerte van de ogen, begeerte van het vlees en hoogmoedigheid des levens hebben geen einde, en zelfs in de beste en heiligste oefeningen zal altijd deze waarheid zich luid openbaar maken: "de Wet is geestelijk, maar ik ben vleselijk!" Daarom houdt op met alle werken en het laten zien dat u zo uw best doet! - hebt gij Christus niet geheel, dan zijn het alles bijelkaar werken, die gij aan de Wet schuldig zijt, en hebt gij Hem, dan blijft het nog alles vleselijk, wat uit u, als uit u, voortkomt; zoekt Christus en Zijn gerechtigheid, en leert het, zonder iets, u alleen op Gods genade en Zijn barmhartigheid te laten drijven, en tracht daarna, dat gij gedurig meer en meer in Christus wordt gevonden. Hebt gij Hem, de Hogepriester, dan hebt gij alles: van Hem, Die het Hoofd is, daalt dan op u, Zijn leden, genade voor genade neer, zodat het u aan geen deugd ontbreekt, welke God in u wil aanschouwen. Zijn maaksel zijn wij, geschapen in Christus Jezus tot goede werken, welke God voorbereid heeft, opdat wij er in zullen gewandeld hebben, en wat beneden of boven die is, is niet anders dan werk van de Wet; en wat wij uit onszelf ooit doen, gedaan hebben, of doen zullen, is en blijft vleselijk, omdat wij vleselijk zijn, en als zodanig God niet kunnen behagen; want dat is het welbehagen geweest, dat in Christus alle volheid zal gewoond hebben. (Col.1:19) De nu volgende woorden van onze tekst maken dit nog duidelijker.

III

"Verkocht onder de zonde". In dezelfde zin zegt ook de apostel vers 23: "Ik zie echter een andere wet in mijn leden, die strijd voert tegen de Wet mijns gemoeds, en mij gevangen neemt onder de wet der zonde, die in mijn leden is". Spreekt Paulus dan hierdoor zichzelf niet weer tegen, als hij in het volgende hoofdstuk zegt: "Gij hebt niet ontvangen de Geest der dienstbaarheid, om andermaal te vrezen; maar gij hebt ontvangen de Geest der aanneming tot kinderen, in Welken wij roepen : "Abba, de Vader!"? Nee, waarlijk niet, zo wij het maar goed verstaan, dat wij vleselijk en onder de zonde verkocht zijn. Dan laten wij al ons heiligingsstreven varen, en er is geen rust, voordat wij in de gerechtigheid van Christus onze rust gevonden hebben. Daar leren wij in God Zijn genade prijzen, zoals Hij de goddeloze en niet-heilige rechtvaardigt; daar verstaan wij ook eerst goed de zoëven aangehaalde woorden, en wij juichen en loven de Heere vanwege de vrijheid, waarmee Hij ons vrijmaakte, en zijn vervuld met verheuging, dat wij de Geest der aanneming tot kinderen ontvangen hebben.

Opdat wij nu daarheen mogen doorbreken, ontsluit de apostel zijn hart nog meer, en schudt het geheel voor zijn broeders uit, opdat zij het toch goed verstaan, dat wij bij de Wet geen leven kunnen hebben, neen, maar "dat wij der Wet gedood zijn door het lichaam van Christus, opdat een Ander, Die uit de doden opgewekt is, ons zou hebben, opdat wij Gode vruchten zullen gedragen hebben". Daarom zegt hij: "Ik ben verkocht onder de zonde". Evenals een slaaf, die verkocht is aan zijn heer, om hem dagelijks te dienen, om in- en uit te gaan, en toch bij de heer te blijven, en hem alle diensten te doen naar zijn goedvinden, de slaaf mag ook nog zo tegen die dienst wezen, - evenzo, zegt Paulus, is hij onder de zonde verkocht, en slaaf van de zonde, hoe dan ook tegen zijn wil. En evenzo hebben het ook alle heiligen van ouds her ondervonden, en evenzo ondervinden wij, die geloven, het ook. Wat raad! deze harde heer zegt: "Gij behoort mij toe, in- en uitwendig, met ogen, lijf, handen en voeten en alles, wat aan u is". En verzetten wij ons tegen hem, dan geeft hij ons zweepslagen, en takelt ons zo jammerlijk toe, dat het bloed, het zweet en de tranen van het lichaam gutsen, en hij slaat ons met zijn zweep de stukken uit het vlees; - of die heer komt naast ons met zachte, vleiende woorden, dat wij niet weten, wat wij

doen,- en zijn wil opvolgen tegen licht en plicht in, en ook zelf zo willen, en toch, en toch niet willen. Omdat wij daarom niet alleen vleselijk zijn, maar ook onder zulk een harde heer zijn verkocht, die de zetel van zijn dwingelandij in ons hart heeft, en van daaruit al onze leden, en alles, wat zich aan ons roert, naar kooprecht onder zich heeft, en als zodanig met overmacht beheersen en in zijn dienstbaarheid voortstuwen wil, zo geve ons de Geest Gods genadiglijk dat kloek verstand, dat wij het mogen inzien, hoe wij evenwel tegen deze tiran en tevens tegen de Satan en het vlees het veld behouden, ook terwijl de zonde ons voert, waarheen wij willen, en toch niet willen.

Is de Wet geestelijk, en wil zij alles uit- en inwendig geestelijk en uit de grond van het hart bedreven hebben, en zijn wij tot op de bodem van ons hart met alles, wat in en aan ons is, vleselijk; en zijn wij als zodanig tot niets in staat dan tot zondigen; en zijn wij zo onder de zonde als slaven verkocht, dat wij haar, ook tegen onze wil, naar haar wil moeten dienen; kunnen wij ter oorzaak daarvan bij de Wet niet inwonen, zonder dat de zonde, waarin wij uit hoofde van onze natuur en geboorte uit het vlees gevangen zitten, en de tiran, die met ons opgroeide, en ons alzo van onze jeugd af kent, ons dagelijks in het huis van de Wet martelt en verwoert; zo is hier geen andere raad of troost, dan alleen bij de laatste Man, Jezus Christus, onze Heere, Die de Wet voor de Zijnen vervulde, en alles volbracht heeft; Die zonde, duivel, dood en hel, de toorn, en het gericht, en de verdoemenis van Zijn volk weg- en op Zich genomen heeft, en Die Zichzelf aan de Zijnen tot een eeuwig eigendom heeft gegeven, opdat zij geheel, met lichaam en ziel en geest, met hun overleggingen, en wil, en gedachten, en alles, wat in en aan hen is, - in Hem mochten gevonden zijn, en in Hem zonder ophouden mochten hebben: genade, gerechtigheid, geloof, vrede, blijdschap, heiligheid, troost en sterkte, eer, heerschappij over alles, vrijheid van alles en het eeuwige leven. - En nu, dat wij deze woorden meenemen en in onze harten bewaren:

Hij, Die in den naam van alle zielen
Onzen schuldbrief op Zich overnam,
Wist, wat sommen te verreek'nen waren,
En voldeed ook, toen Zijn ure kwam.
Wat zoo lang in vleesch en hart en nieren,
Als in sluim'ring en verholten zat,
En wat wij daarnevens werk'lijk speuren,
Dat was alles in dien brief vervat.

"Dat Christus gestorven is, dat is Hij der zonde gestorven in eens; maar dat Hij leeft, dat leeft Hij Gode; alsoo ook gijlieden, houdt het daarvoor, dat gij der zonde gestorven zijt, en levende zijt Gode in Christus Jezus, onze Heere." - En hebt gij waarlijk vergeving van uw zonden in het bloed van Christus, zeg dan vrijmoedig: "Ik ben heilig!" - wanneer gij ook niets dan onreinheid in u ziet. Zalig zijn, die niet gezien hebben, en nochtans geloofd hebben.

Dit is de toeleiding tot de kennis van de enige Mens, Die de genade heeft, Jezus Christus, gekomen in vlees, waarachtig eeuwig God en waarachtig Mens, ontvangen van de Heiligen Geest, geboren uit de maagd Maria, Die verlaten van Zijn God, vervloekt van de Wet en van Zijn volk, niet gekend door de heidenen, door de eeuwige Geest Zichzelf vrijwillig Gode onstraffelijk heeft opgeofferd, en alleen door het volkomen geloof alles heeft volbracht, en, voleindigd zijnde, allen, die Hem gehoorzaam zijn, (zich aan Hem onderwerpen), een oorzaak der eeuwige zaligheid geworden is, - en het geheim des geloofs, om te leren verstaan: dat onze oude mens met Hem gekruisigd is, opdat te niet gedaan zou wezen het lichaam der zonde, opdat wij der zonde niet meer dienen, - een geheim, dat men met alle heiligingsstelsels en daaruit voortgevloeide zedenleer niet zal vinden; dat verborgen is voor de wijzen en verstandigen; dat velen wanen te kennen en hoog te schatten, terwijl zij Christus verloochenen met hun werken (Tit.1:10-16; Jak.1:22; 2:26; 1 Joh.4:6); dat bedekt is in degenen, die verloren gaan, en die van onder hunne God weghoereren (Hos.4:12; 2 Cor.4:3,4); maar dat God geopenbaard heeft aan de armen en ellendigen des lands door Zijn

Geest, zodat zij er verstand van hebben, hoe de Wet onwrikbaar blijft tot in eeuwigheid, onschendbaar tot in de minste tittel en jota, en hoe de Wet toch gestorven is, en met haar werken moet uitgestoten worden, en die, terwijl zij het zwaarste van de Wet kennen: "barmhartigheid en oordeel", alleen leven voor de troon der genade, opgericht in de Wet der rechtvaardigheid uit geloof, en bevend voor en liefhebbend de liefelijke en zoete heiligheid van de heerlijkheid van de gerechtigheid Gods, in het aangezicht van Jezus Christus, des Heeren heilig Woord en Wet handhaven tegen zichzelf, en tegen alles, wat zich tegen de kennis van Christus verheft; die eindelijk, ondervindende, dat de Heere woont bij diegenen, die van een verslagen en verbroken geest zijn, geen andere naam onder de hemel erkennen, waarin behoudenis is, dan alleen de Naam van onze Heere Jezus Christus. Wie Christus Jezus niet liefheeft, zij een vervloeking, hij zij, wie hij zij, en hij doe, wat hij doe. De Heere komt. - Welgelukzalig zijn allen, die zich aan Hem houden, in Hem blijven, de broeders liefhebben, en de toevlucht genomen hebben, om aan de voorgestelde hope vast te houden tot den einde toe, er raze tegen, wat er wil. In het verbroken hart weergalmt de Psalm: "Heerlijk geloofd worde Zijn Naam, tot in alle eeuwigheid". En wie die Naam dan, als hem alles ontzinkt, en zijn ogen voor het zien- en zichtbare gebroken worden, aan Wet en zonde, dood en duivel voorhoudt, zal overvloediglijk overwinnen, in Hem, Die leeft. Amen.